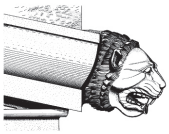
ΑΝΑΣΤΗΛΩΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

ΛΕΞΕΙΣ

ΠΟΥ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΣ

Υ Σ Μ Α

Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης
Γραφείο Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο σύντομο αυτό γλωσσάρι επεξηγούνται λέξεις
που συνάντησες στην εκπαιδευτική εφαρμογή
“Αναστηλώνοντας τα μνημεία της Ακρόπολης”.

Οι λέξεις αυτές χρησιμοποιούνται στην αρχιτεκτονική και
την αναστήλωση και η επεξήγησή τους θα σε βοηθήσει
να κατανοήσεις καλύτερα τα μέρη των ναών όπου
πραγματοποιούνται αναστηλωτικές επεμβάσεις, καθώς και
κάποια ειδικά υλικά ή τεχνικές που χρησιμοποιούνται κατά
την εκτέλεση των εργασιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α	Αέτωμα	4
	Αρμός	5
Γ	Γείσο	6
	Γόμφος	7
Ε	Επιστύλιο	8
Ζ	Ζωφόρος	8
Θ	Θριγκός	9
Κ	Κονίαμα	10
	Κρηπίδα	11
Μ	Μετόπη	12
Ο	Οπισθόναος	13
	Ορθοστάτης	14
	Ορθοφωτομωσαϊκό	15
Π	Πονταδόρος	16
	Πρόναος	17
	Πτερό	18
Σ	Σηκός	19
	Σπόνδυλος	20
	Συμπλήρωμα	21
	Σύνδεσμος	22
Τ	Τεχνητός λίθος	23
	Τοιχοβάτης	24
	Τρίγλυφο	25
	Τύμπανο	26
Φ	Φατνωματική πλάκα	27
	Φωτογραμμετρία	28

Α

Αέτωμα

Ο τριγωνικός χώρος που σχηματίζεται από τη στέγη στις δύο στενές πλευρές του ναού και έχει συνήθως γλυπτά.

Α

Αρμός

Η επιφάνεια επαφής μεταξύ των λίθων.

Γ

Γείσο

Το οριζόντιο τμήμα του ναού που προεξέχει πάνω από τη ζωφόρο ώστε να προστατεύει αυτήν και το επιστύλιο από τα νερά της βροχής.

Γ

Γόμφος

Ξύλινο ή μεταλλικό στοιχείο που χρησιμοποιείται για την κατακόρυφη σύνδεση των αρχιτεκτονικών μελών.

Ε

Επιστύλιο

Οριζόντια δοκός που βρίσκεται πάνω από τους κίονες («επί των στύλων») και τους συνδέει. Δεν έχει ανάγλυφη διακόσμηση.

Ζ

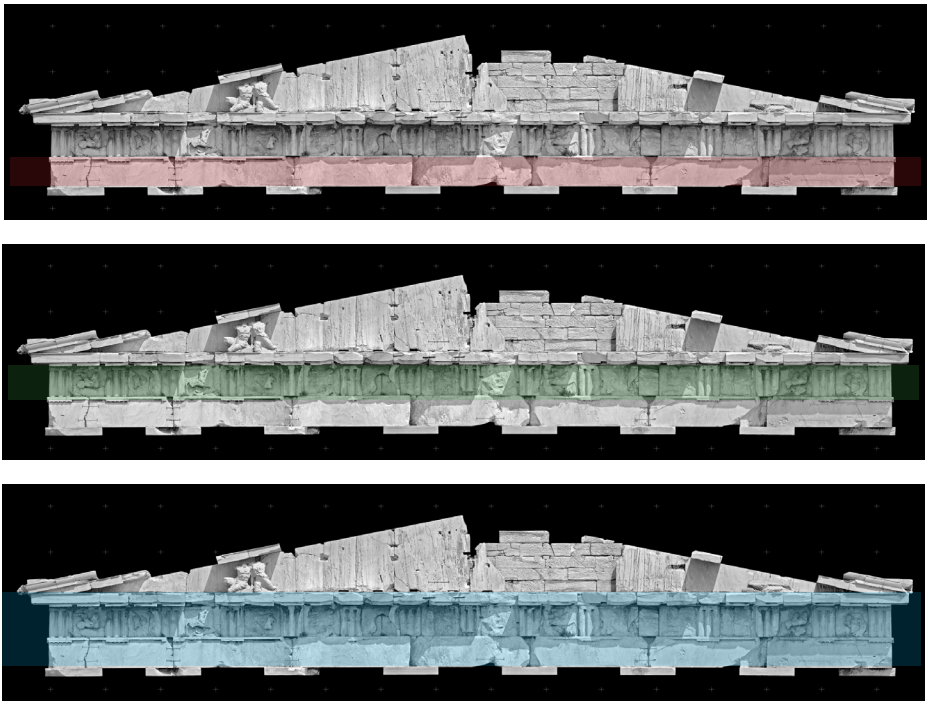
Ζωφόρος

Η ζώνη που βρίσκεται πάνω από το επιστύλιο και μπορεί να έχει ανάγλυφη διακόσμηση. Στον δωρικό ρυθμό έχει τρίγλυφα και μετόπες που εναλλάσσονται. Στον ιωνικό ρυθμό διακοσμείται με συνεχόμενες ανάγλυφες παραστάσεις.

Θ

Θριγκός

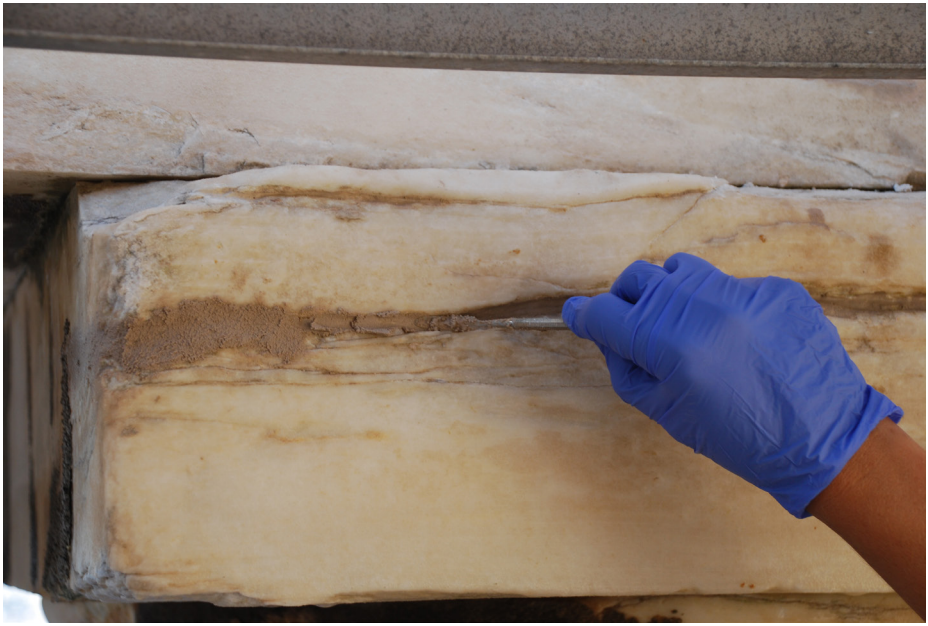
Το ανώτερο τμήμα του ναού που βρίσκεται επάνω από τους κίονες κι αποτελείται από το επιστύλιο, τη ζωφόρο και το οριζόντιο γείσο.

Κ

Κονίαμα

Μείγμα ασβέστη, γύψου ή τσιμέντου με άμμο και νερό. Χρησιμοποιείται ως συνδετικό υλικό για τη σφράγιση των ρωγμών και των αρμών καθώς και για συγκολλήσεις αρχαίων μελών ή συμπληρωμάτων από νέο μάρμαρο με τη βοήθεια ράβδων τιτανίου.

Κ

Κρηπίδα

Η βάση του ναού που αποτελείται συνήθως από τρεις βαθμίδες.

Μ

Μετόπη

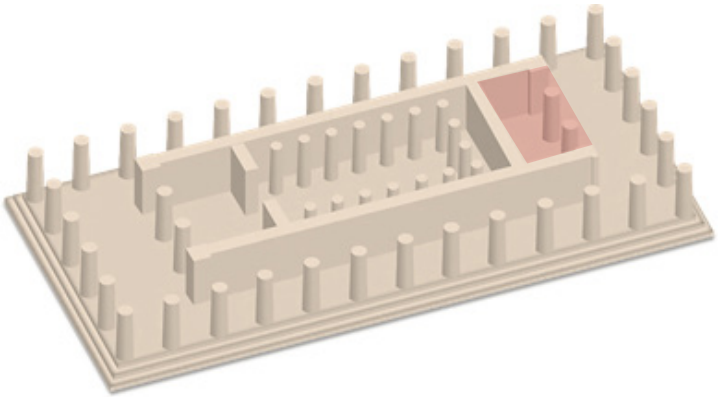
Τετράγωνη πλάκα συνήθως με ανάγλυφη διακόσμηση που εναλλάσσεται με τα τρίγλυφα στη δωρική ζωφόρο επάνω από το επιστύλιο.

Ο

Οπισθόναος

Ο χώρος που δημιουργείται ανάμεσα στην εσωτερική δυτική κιονοστοιχία και τον δυτικό τοίχο του σηκού.

Ο

Ορθοστάτης

Σειρά μακρόστενων λίθων που τοποθετούνται όρθιοι στο κάτω μέρος ενός τοίχου και έχουν μεγαλύτερο ύψος από τους λίθους των επόμενων σειρών του τοίχου.

Ο

Ορθοφωτομωσαϊκό

Προϊόν σύνθεσης πολλών εικόνων που συνδυάζει τη γεωμετρική ακρίβεια του σχεδίου με την πληροφορία της φωτογραφίας.

Π

Πονταδόρος

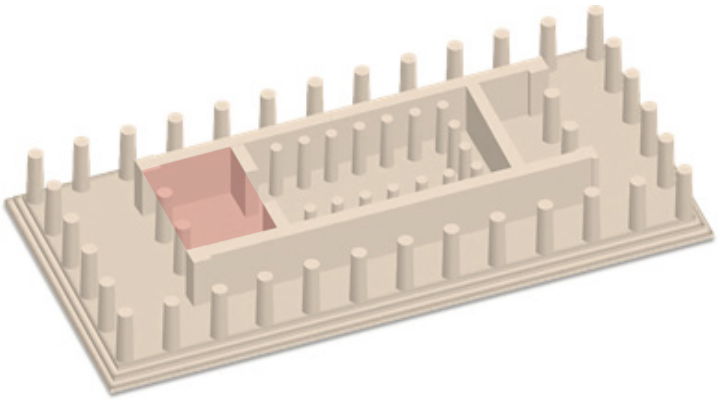
Σύστημα γλυπτικής αντιγραφής που αποτελείται από μπρούτζινες βελόνες, με το οποίο δημιουργούνται μαρμάρινα συμπληρώματα.

Π

Πρόναος

Ο χώρος που δημιουργείται ανάμεσα στην εσωτερική ανατολική κιονοστοιχία και τον ανατολικό τοίχο του σηκού.

Π

Πτερό

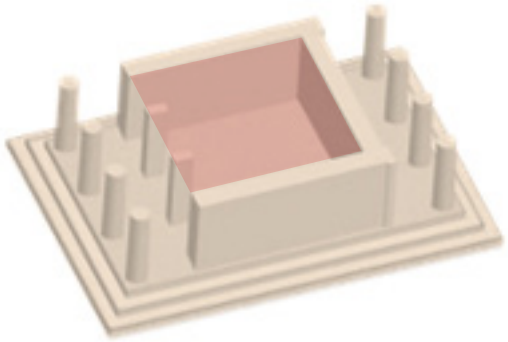
Ο στεγασμένος διάδρομος που σχηματίζεται πίσω από τους κίονες που περιβάλλουν τις τέσσερις πλευρές του ναού.

Σ

Σηκός

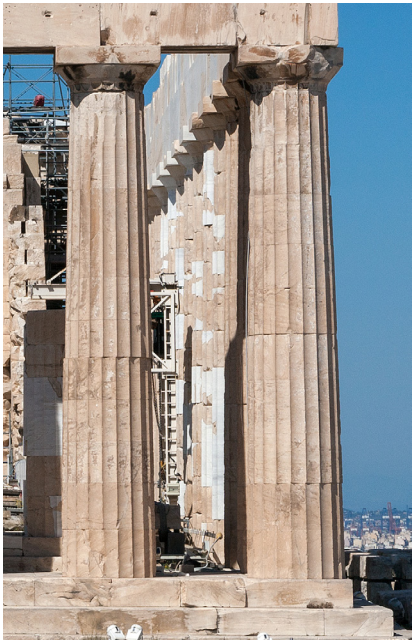
Ο κλειστός χώρος, όπου στεγαζόταν το άγαλμα του θεού ή της θεάς, ο κυρίως ναός.

Σ

Σπόνδυλος

Κάθε ένα από τα κυλινδρικά κομμάτια που συναποτελούν τον κορμό του κίονα.

Σ

Συμπλήρωμα

Υλικό που προστίθεται σε ένα αρχιτεκτονικό μέλος για να συμπληρωθεί μία έλλειψη ή απώλεια.

Σ

Σύνδεσμος

Μεταλλικό στοιχείο διαφόρων σχημάτων που συνδέει οριζόντια δύο λίθους για να μη μετακινούνται.

Τ

Τεχνητός λίθος

Λίθος που δημιουργείται από τσιμέντο και διάφορα άλλα υλικά (άμμος, χαλίκια, νερό κ.λ.π.) με σκοπό να συμπληρώσει ή να δημιουργήσει ένα ολόκληρο ανάγλυφο, ακόμα και άγαλμα.

Τ

Τοιχοβάτης

Το μέρος του δαπέδου του ναού, όπου πατάνε οι τοίχοι.

Τ

Τρίγλυφο

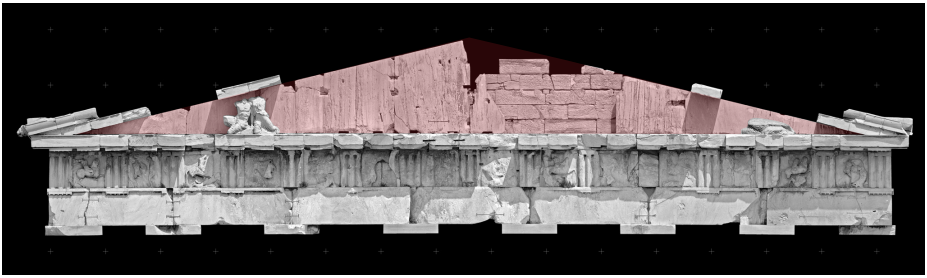
Ανάγλυφο στοιχείο με τρεις κάθετες αυλακώσεις (γλυφές) που εναλλάσσεται με τις μετόπες στη δωρική ζωφόρο επάνω από το επιστύλιο.

Τ

Τύμπανο

Ο τοίχος που καλύπτει το τριγωνικό κενό που σχηματίζεται από το αέτωμα και αποτελείται από τους ορθοστάτες και από πίσω τον αντιθηματικό τοίχο.

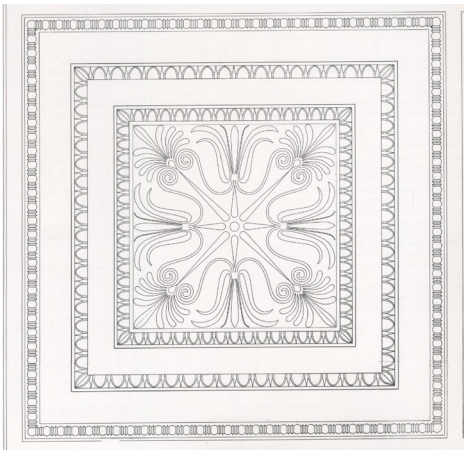

Φ

Φατνωματική πλάκα

Πλάκα με τετράγωνες βαθύνσεις (τα φατνώματα) που τοποθετείται ως επίπεδη οροφή κάτω από τη σκεπή του κτηρίου.

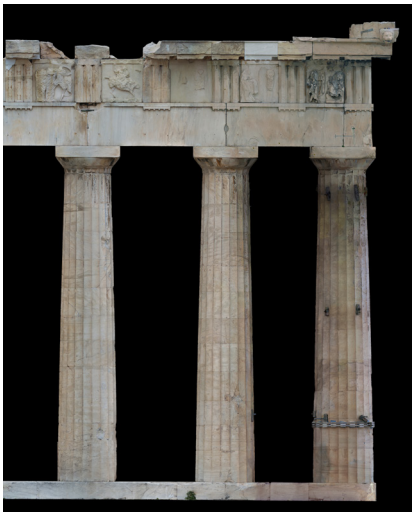

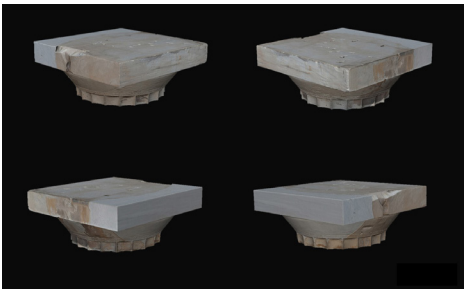
Παρθενώνας, σχέδιο φατνώματος, Μ. Κορρές

Φ

Φωτογραμμετρία

Μία από τις ταχύτερες τοπογραφικές μεθόδους γεωμετρικής τεκμηρίωσης που αξιοποιεί πληροφορίες από μετρήσεις και φωτογραφικές εικόνες προκειμένου να αποτυπωθούν με ακρίβεια χώροι ή αντικείμενα.

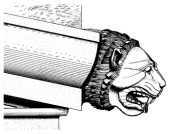

ΠΗΓΕΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Οι εικόνες, τα ορθοφωτομωσαϊκά (σελ. 4, 6, 9, 12 ,15, 21, 25, 26, 28) και το φωτορεαλιστικό τρισδιάστατο μοντέλο κιονοκράνου του Παρθενώνα (σελ. 28) προέρχονται από το Φωτογραφικό Αρχείο και το Αρχείο Φωτογραμμετρικών Αποτυπώσεων της Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης.

Υ Σ Μ Α

Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης
Γραφείο Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

Ελλάδα 2.0
ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU